

Association of Interleukin-27 gene rs153109 polymorphism and chronic hepatitis B infection

Mokhtari S¹, Hosseini SM¹, Mohebbi SR^{2*}, Azimzadeh P², Zali MR²

1- Department of Microbiology, Faculty of Biological Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, I. R. Iran.

2- Basic and Molecular Epidemiology of Gastrointestinal Disorders Research Center, Research Institute for Gastroenterology and Liver Diseases, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, I. R. Iran.

Received July 5, 2016; Accepted, December 8, 2016

Abstract:

Background: According to World Health Organization (WHO) report about 400 million people are chronically infected with hepatitis B virus (HBV). Host immune responses which are mainly controlled by cytokines, can be either effective in disease progression or control the infection. Interleukin-27 (IL-27) is a pro-inflammatory cytokine which promotes Th1 responses. Genetic variations (e.g. single nucleotide polymorphisms [SNPs]) can affect the product or activity of IL-27 gene. The aim of present study was to determine the association between IL-27 rs153109 and chronic HBV infection among the Iranian population.

Materials and Methods: In this study chronic HBV patients (n=120, Anti-HBc Ab positive and HBsAg positive for more than 6 months) and controls (n=120) from healthy individuals referred to Tehran Taleghani hospital (2013-2014) were studied. Genotypes of IL-27 gene polymorphism were detected by PCR-RFLP. DNA sequencing was applied on 10% of samples to validate the genotyping results. The studied variables were polymorphism genotypes/alleles, clinical status, age and gender.

Results: Results showed no statistically significant difference for patients and control groups neither in genotype frequencies of AA among the chronic group (30%) compared to healthy controls (32.5%) ($P=0.368$); nor in allele frequency A (60.4%) for patients against A 59.2% in control groups ($P=0.780$).

Conclusion: Despite the importance of IL-27 in the immune response, the findings of this study suggests that genetic variants of IL-27 SNP 153109A/G were not associated with susceptibility to the chronic infection of HBV.

Keyword: Chronic HBV infection, IL-27, SNP, rs153109

* Corresponding Author.

Email: sr.mohebbi@sbmu.ac.ir

Tel: 0098 212 243 2514

Fax: 0098 212 243 2527

Conflict of Interests: No

Feyz, Journal of Kashan University of Medical Sciences, April, 2017; Vol. 21, No 1, Pages 35-41

همراهی پلیمورفیسم rs153109 در ژن اینترلوکین ۲۷ با عفونت مزمن هپاتیت B

سمیرا مختاری^۱، سید مسعود حسینی^۲، سید رضا محبی^۴، پدرام عظیم زاده^۳، محمدرضا زالی^۵

خلاصه:

سابقه و هدف: طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی (WHO)، حدود ۴۰۰ میلیون نفر در جهان به عفونت مزمن ویروس هپاتیت B (HBV) مبتلا هستند. پاسخ سیستم ایمنی میزان که به طور عمده توسط سایتوکاین ها کنترل می شود، در روند مزمن شدن یا پاکسازی عفونت تاثیرگذار است. اینترلوکین ۲۷ یک سایتوکاین پیش‌النهایی است که موجب راهاندازی Th1 می شود. از عواملی که می تواند بر محصولات یا فعالیت ژن IL-27 تاثیرگذار باشد، تنوع ژنتیکی همچون پلیمورفیسم های تک نوکلئوتیدی (SNPs) است. هدف از انجام این مطالعه تعیین همراهی میان rs153109-IL با عفونت مزمن HBV در جمعیت کشور ایران می باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه ۱۲۰ فرد بیمار مزمن (Anti-HBc Ab) مثبت به مدت بیش از شش ماه) و ۱۲۰ فرد سالم (Anti-HBs Ag و Anti-HBc Ab) از میان افراد مراجعه کننده به بیمارستان طالقانی تهران طی سال های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۳ مورد بررسی قرار گرفتند. با استفاده از روش PCR-RFLP PCR ژنوتیپ پلیمورفیسم ژن IL-27 تعیین شده و برای تأیید نتایج، از تعیین توالي مستقیم DNA روی ۱۰ درصد از نمونه‌ها استفاده شد. متغیرهای مورد ارزیابی در این مطالعه شامل ژنوتیپ و ال، وضعیت بالینی، سن و جنسیت بودند.

نتایج: نتایج بدست آمده نشان‌دهنده فراوانی نسبی پایین ژنوتیپ AA در میان گروه مورد (۳۰ درصد) در مقایسه با گروه کنترل (۳۲/۵ درصد) می باشد ($P=0.368$). هم‌چنان، فرکانس آللی A به ترتیب در بیماران و افراد شاهد، $60/4$ در مقابل $59/2$ درصد گزارش گردید که این تفاوت از لحاظ آماری معنی دار نبود.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان می دهد تنوع ژنتیکی در rs153109A/G، برخلاف اهمیت آن در تنظیم پاسخ سیستم ایمنی، با عفونت مزمن HBV ارتباطی ندارد.

واژگان کلیدی: عفونت مزمن ویروس هپاتیت B، اینترلوکین ۲۷، پلیمورفیسم تک نوکلئوتیدی، rs153109

دو مامانه علمی-پژوهشی فیض، دوره بیست و یکم، شماره ۱، فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۶، صفحات ۴۱-۳۵

مقدمه

ویروس هپاتیت B (HBV) DNA ویروسی است که از مهمترین اعضای خانواده هپادناآپریده محسوب می شود. این ویروس تمایل به آلوده‌سازی بافت کبد و هپاتوسیت‌ها دارد و عامل ایجاد هپاتیت حاد و مزمن می باشد.

^۱ کارشناس ارشد میکروبیولوژی، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

^۲ دانشیار، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

^۳ استادیار، مرکز تحقیقات علوم پایه و اپیدمیولوژی بیماری‌های گوارش، پژوهشکده بیماری‌های گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۴ دانشجوی دکتری زیست شناسی سلولی و مولکولی، مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد، پژوهشکده بیماری‌های گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۵ استاد، مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد، پژوهشکده بیماری‌های گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

* لشان نویسنده مسئول؛

تهران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، پژوهشکده بیماری‌های گوارش و کبد، مرکز تحقیقات علوم پایه و اپیدمیولوژی بیماری‌های گوارش

تلفن: ۰۲۱ ۲۲۴۳۳۵۱۴؛ دورنیش: ۰۲۱ ۲۲۴۳۳۵۷

پست الکترونیک: sr.mohebbi@sbmu.ac.ir

تاریخ پذیرش نهایی: ۹۵/۹/۱۸؛ تاریخ دریافت: ۹۵/۴/۱۵

بنابر گفته سازمان جهانی بهداشت (WHO) هپاتیت به عنوان یک مشکل عظیم جهانی شناخته می شود و بیش از ۴۰۰ میلیون نفر در جهان به عفونت مزمن این ویروس آلووده بوده و حامل HBs Ag می باشند [۲،۱]. سیر پیشرفت بیماری وابسته به پاسخ‌های سیستم ایمنی میزان می باشد، بنابراین در این فرایند نقش واکنش‌های ایمنی ذاتی و اکتسابی و تعادل میان سلول‌های مختلف ایمنی و فاکتورهای ترشحی آنها همچون سایتوکاین‌ها و کموکاین‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد. عفونت ویروس هپاتیت B در افراد بالغ، در ابتدا عفونت حاد ایجاد می کند و در ادامه می تواند به سمت عفونت مزمن پیش رود و بیماری‌های مزمن کبدی چون سیروز کبدی و هپاتوسلولار کارسینوما (HCC) را ایجاد کند یا ممکن است در اثر عملکرد موثر سیستم ایمنی به طور کامل از بدن میزان زدوده شود [۳]. جزئیات این موضوع که فرد آلووده بتواند ویروس را از بدن پاکسازی کند یا عفونتش اش به حالت مزمن تبدیل شود، به خوبی شناخته نشده است، اما تنوع ژنتیکی یکی از مهم‌ترین فاکتورهای دخیل در این فرایند می باشد. پلیمورفیسم های تک نوکلئوتیدی (Single nucleotide polymorphism; SNP) از انواع مهم تنوع در توالي DNA هستند و از مارکرهای ژنتیکی قابل توجهی می باشند که می توانند در روند ایمنی‌زاوی این عفونت‌های ویروسی نقش داشته باشند. اینترلوکین ۲۷ که به تازگی شناخته شده، یک

تکنیک PCR-RFLP برای تعیین ژنوتیپ افراد استفاده گردید. در مرحله اول بهمنظور تکثیر قطعه ژنمی حاوی پلی مورفیسم مورد نظر واکنش زنجیره‌ای پلیمراز (PCR) براساس چهارچوب ذیل انجام گردید: حجم نهایی مخلوط واکنش ۲۵ میکرولیتر بود که شامل ۲ میکرولیتر بافر Mg²⁺ پلاس، ۰/۵ میلی مولار dNTP، ۰/۵ میلی مولار از هر پرایمر جلویی و معکوس اختصاصی پلی-
Taq مورفیسم rs153109 در ناحیه پروموتر ۱/۵ واحد آنزیم پلیمراز و ۱۰۰ نانوگرم DNA بود و درنهایت با آب مقطر به حجم نهایی رسانده شد. پرایمرهای اختصاصی مورد بررسی در این مطالعه توسط نرم افزار Gene Runner طراحی گردیدند که در جدول شماره ۱ نشان داده شده است. مخلوط واکنش در برنامه PCR بین ۳ درجه حرارت انتقال می‌یافتد؛ دناتوره شدن اولیه در ۹۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۰ دقیقه که در این مرحله رشته‌های DNA از هم جدا می‌شوند، سپس وارد چرخه واکنش می‌شود که در ابتدا دناتوره شدن مجدد در همان دمای ۹۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۴۵ ثانیه انجام شده، سپس بهمنظور دورگه-سازی دمای ۶۷ درجه سانتی‌گراد و زمان ۴۵ ثانیه انتخاب شده تا پرایمر به ناحیه مورد نظر در DNA متصل شود و بعد از آن برای گسترش دادن دمای ۷۲ درجه سانتی‌گراد و زمان ۴۵ ثانیه درنظر گرفته می‌شد که طی آن سنتز DNA رخ می‌دهد. این چرخه ۳۵ بار تکرار می‌گردید و در انتهای برای تکثیر نهایی دمای ۷۲ درجه سانتی‌گراد برای ۱۰ دقیقه به کار برده شد. برای مشاهده محصول PCR بهروش الکتروفورز از ژل آگاروز ۱ درصد استفاده گردید. محصول واکنش PCR بهروش RFLP توسط آنزیم XbaI (Thermo Scientific) در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد پرش داده شد و محصول آن روی ژل آگاروز ۳ درصد مشاهده شده و ژنوتیپ آن مشخص گردید (جدول شماره ۲). برای تایید نتایج به دست آمده از RFLP، ۱۰ درصد از محصولات PCR تحت توالی‌بایی مستقیم قرار گرفت (شرکت SPSS ویرایش ۲۲ استفاده گردید. آزمون مجدد کای برای مقایسه فراوانی نسبی ژنوتیپی و آللی بین دو گروه بیمار و شاهد استفاده شد و دقت ۹۵ درصد، معیار معنی‌دار بودن آزمون قرار گرفت.

نتایج

نتایج حاصل از آنالیزهای آماری نشان‌دهنده عدم اختلاف معنی‌دار میان گروه کنترل و گروه بیمار دچار عفونت مزمن هپاتیت B در هیچ‌کدام از فراوانی فرکانس ژنوتیپ (-)

سایتوکاین هترودایمر است و عضوی از خانواده ایترولوکین ۶ و ایترولوکین ۱۲ می‌باشد. ژن ایترولوکین ۲۷ در انسان روی کرو-موزوم ۱۶p11 واقع شده است و شامل ۵ اگزون می‌باشد [۴]. این ایترولوکین از ۲ زیرواحد IL-27 P28 و Epstein-Barr virus-Induced gene3 (EBI3) تشکیل شده است که این ۲ زیرواحد پس از تحریک سلول‌های ایمنی توسط محصولات میکروبی و یا واسطه‌های التهابی تولید می‌گردند [۵]. مطالعات پیشین که روی ایترولوکین ۲۷ انجام گرفته است، حاکی از نقش پیش‌التهابی بودن آن دارد. IL-27 با فسفریلاسیون سلول‌های T CD4⁺ موجب تمايز (Th1) می‌شود که این پاسخ برای کنترل عفونت ضروری است و هم‌چنین باعث تولید ایترافرون گاما از سلول‌های CD8⁺ می‌شود که موجب مهار بیان ژن‌های ویروسی و جلوگیری از تکثیر ویروس در سلول‌های کبدی می‌شود [۶]. در مطالعات اخیر مشخص شده است که IL-27 می‌تواند زمان و پتانسیل پاسخ‌های تطبیقی را با تاثیری که روی Th17، Th2، Th1 می‌گذارد، محدود کرده و عملکرد ضدالتهابی خود را نشان دهد که می‌توان این اثر IL-27 بیماری‌های خودایمنی ملاحظه نمود [۷]. در این مطالعه همراهی پلی مورفیسم rs153109A/G در ژن IL-27 با مزمن شدن عفونت هپاتیت B مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها

این مطالعه مقطعی روی ۱۲۰ نمونه بیمار (مرد و زن)، بیانگین سنی ۴۱/۴۵ سال) و ۱۲۰ نمونه فرد سالم (مرد و زن)، بیانگین سنی ۴۶/۲۶ سال) به عنوان گروه شاهد انجام شد. این افراد از میان افراد مراجعه‌کننده به بیمارستان طالقانی تهران طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۴ انتخاب گردیدند. معیار ورود افراد به گروه بیمار، ابتلا عفونت مزمن با ویروس هپاتیت B بود که با استفاده از روش تشخیصی الایزا و برای Anti-HBc Ab و HBSAg (کیت شرکت DIA.PRO ایتالیا) تعیین گردید و مثبت بودن نتیجه تست HBSAg به مدت بیش از شش ماه به عنوان عفونت مزمن هپاتیت B درنظر گرفته شد. افراد گروه شاهد بر اساس نتیجه منفی HBSAg و Anti-HBc Ab و هم‌چنین فقدان مشکلات کبدی و سابقه عفونت هپاتیت انتخاب گردیدند. به علاوه، ابتلا هم‌زمان به HIV یا HCV به عنوان معیار خروج افراد از مطالعه درنظر گرفته شد. تمامی افراد مطالعه فرم رضایت‌نامه کمیته اخلاق مرکز تحقیقات گوارش و کبد دانشگاه شهید بهشتی را امضا نمودند. DNA ژنومیک هر فرد مورد مطالعه با استفاده از روش Salting out استخراج شد. از

تصادفی انتخاب شده و برای تعیین توالی فرستاده شدند (شکل شماره ۳).

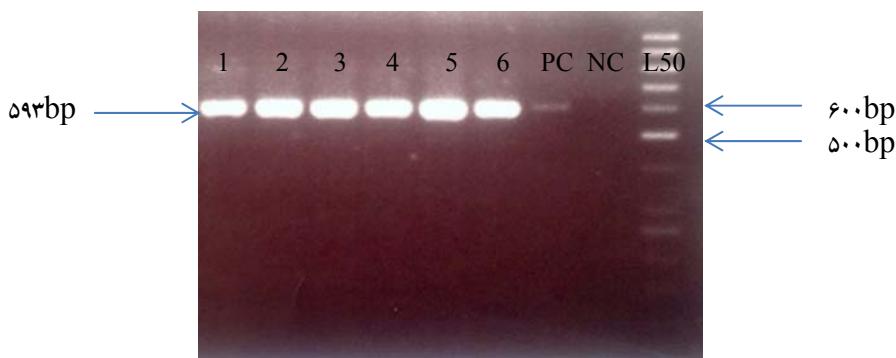
جدول شماره ۱- اطلاعات پرایمرهای استفاده شده در PCR برای IL-27 rs153109A/G زن

جهت	توالی	پرایمر	دما	درصد	GC	اتصال
Forward	5'-AGTCAGTGCTCAGTGGGTGG-3'		۵۷/۳°C	۶۰%		
Reverse	5'-GCTGTGCTGGAAGGGAGAC-3'		۵۵/۷°C	۶۳%		

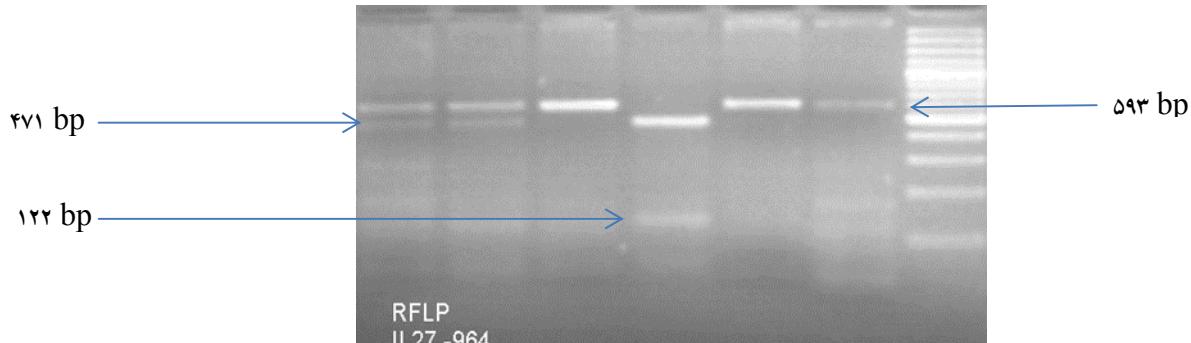
جدول شماره ۲- مشخصات آنزیم RFLP برای زن IL-27 rs153109A/G

آنزیم	جایگاه شناسایی و برش	زنوتیپ	اندازه قطعات
XbaI	5'...C*TCGAG...3' 3'...GAGCT*S...5'	AA	۵۹۳bp
XbaI	5'...C*TCGAG...3' 3'...GAGCT*S...5'	AG	۵۹۳، ۴۷۱، ۱۲۲bp
XbaI	5'...C*TCGAG...3' 3'...GAGCT*S...5'	GG	۴۷۱، ۱۲۲bp

964A/G rs153109) در زن 27-IL و همچنین در فراوانی فرکانس آلل آن بود. الگوی برش آنزیمی و نتایج الکتروفورز PCR و RFLP در تصویر ۱ و ۲ مشخص گردیده است. فراوانی ژنوتیپ‌ها در گروه بیماران مزمن به هپاتیت B شامل ۱۴/۲ GG درصد، ۶۰/۸ AG درصد، ۹/۲ AA درصد بود (P<0.0368). توزیع آلل‌های A و G در گروه بیماران ۵۹/۲ A درصد و ۳۹/۶ G درصد، در گروه کنترل ۴۰/۴ A درصد و ۴۰/۸ G درصد گزارش شد (P<0.0780). در جدول شماره ۳ نتایج حاصل از آنالیزهای آماری و همچنین فراوانی توزیع ژنوتیپی بین دو گروه کنترل و بیمار و نتایج فراوانی توزیع آلل بین این دو گروه و ارتباط میان آنها در پلی‌مورفیسم (-) 964 A/G rs153109 مقایسه و ارایه شده است. برای تصدیق صحت نتایج حاصل از RFLP، ۱۰ درصد نمونه‌ها به صورت

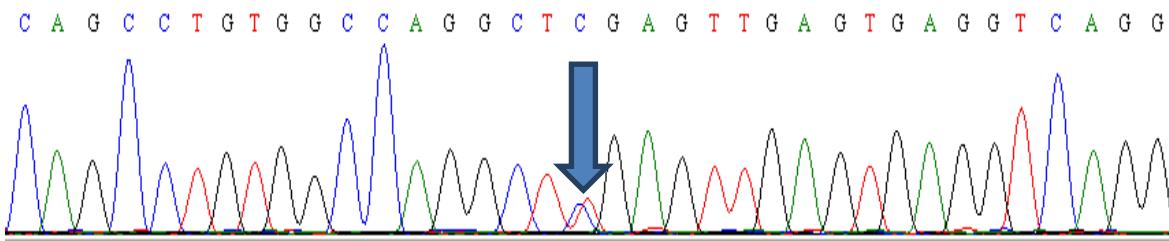
تصویر شماره ۱- باندهای ۵۹۳ جفت بازی محصول PCR زن IL-27 rs153109A/G در هر PCR یک کنترل مثبت بهمنظر صحت انجام شده (PC) و یک کنترل منفی (NC) گذاشته می‌شد.

شکل شماره ۲- پس از اثرا دادن آنزیم RFLP روی آن طول قطعات به دست آمده بدین شرح است؛ افراد هموژیگوت AA که طول قطعه ژنی آنها ۵۹۳ جفت بازی بود، افراد هتروژیگوت AG با طول قطعات ۵۹۳، ۴۷۱ و ۱۲۲ جفت بازی و افراد هموژیگوت GG با طول قطعات ۴۷۱ و ۱۲۲ جفت بازی.

جدول شماره ۳- فراوانی توزیع ژنتیکی و آللی در دو جمعیت کنترل و بیمار

ژن	مرد				ژنوتیپ			
	P OR (CI 95%)	بیمار	شاهد	تعداد (درصد)		P OR (CI 95%)	بیمار	شاهد
مرجع	(۲۳/۱)۱۲	(۲۷/۸)۲۰	مرجع	(۳۵/۳)۲۴	(۳۹/۶)۱۹	AA		
۰/۷۲۳ (۰/۳۶۰-۲/۰۲۹)۰/۸۵۵	(۶۱/۵)۳۲	(۵۸/۳)۴۲	۰/۳۶۹ (۰/۳۱۰-۱/۵۴۵)۰/۶۹۲	(۶۰/۳)۴۱	(۴۵/۸)۲۲	AG		
۰/۷۰۴ (۰/۲۵۱-۲/۷۲۲)۰/۸۲۶	(۱۵/۴)۸	(۱۳/۹)۱۰	۰/۲۴۶ (۰/۵۴۱-۱۱/۰۱۸)۲/۴۴۱	(۴/۴)۳	(۱۴/۶)۷	GG		
زن								
ژن	مرد				آل			
	P OR (CI 95%)	بیمار	شاهد	تعداد (درصد)		بیمار	شاهد	تعداد (درصد)
مرجع	(۵۳/۸)۵۶	(۵۶/۹)۸۲	مرجع	(۶۵/۴)۸۹	(۶۲/۵۴)۶۰	A		
۰/۷۰۴ (۰/۵۵۰-۱/۵۴۲)۰/۹۲۱	(۴۶/۲)۴۸	(۴۳/۱)۶۲	۰/۷۶۷ (۰/۶۲۵-۱/۸۹۱)۱/۰۸۷	(۳۴/۶)۴۷	(۳۷/۵)۳۶	G		

شکل شماره ۳- تعیین توالی ناحیه‌ای از PCR که دارای جایگاه (علامت فلش) می‌باشد و نشان‌دهنده نمونه هتروزیگوت است (تعیین توالی با پرایمر معکوس انجام گردیده است).

واکنش‌های التهابی در ماکروفاژها نقش عمده‌ای دارد [۱۴]. پاسخ‌های Th1 می‌تواند منجر به ایمنی با واسطه سلولی بیش از اندازه و آسیب بافتی کنترل نشده شود [۱۵]: درنتیجه پلی‌مورفیسم‌های تکنوکلئوتیدی در ناحیه پروموتر IL-27 که می‌توانند بر فعالیت IL-27 تاثیرگذار باشند، ممکن است با مزمن شدن هپاتیت B در ارتباط باشند [۱۶]. نقص عملکرد سیستم ایمنی هومورال و سلولی در افراد مبتلا به هپاتیت B با مزمن شدن آن ارتباط مستقیم دارد [۱۷]. مشاهده شده است که سایتوکاین‌های پیش‌التهابی نظیر IL-6، IL-12 و TNF- α در این بیماران از سطوح پایین‌تری برخوردارند [۱۸]: با این وجود ناقوسی و همکاران عدم ارتباط معنی‌دار بین پلی‌مورفیسم در پروموتر ژن TNF- β را با جمعیت هپاتیت B مزمن در ایران مشاهده نموده‌اند [۱۹]. سایتوکین TNF- β یک سایتوکاین پلیوتروپیک می‌باشد که قادر به مهار همانندسازی ویروس هپاتیت B می‌باشد [۲۰]. اخیراً مطالعه‌ای در ایران توسط حسینی و همکاران انجام پذیرفته که طی آن پلی‌مورفیسم این ژن در ۱۰۹ بیمار مبتلا به هپاتیت B مزمن و ۱۰۹ فرد سالم بررسی شده و ارتباط معنی-

بحث سایتوکاین‌های خانواده IL-12 نقش عمده‌ای در اینمن-شدن با ترشح لنفوسيت‌های سایتوکسیک و سلول‌های NK و نیز APC‌ها ایفا می‌کنند. IL-27 که عضوی از خانواده IL-12 می‌باشد، از جمله سایتوکاین‌های است که به عنوان یک واسطه اولیه بین سیستم ایمنی ذاتی و اکتسابی در عفونت‌های ویروسی نقش ایفا می‌کند. IL-27 یک سایتوکاین پلیوتروپیک است که هم عملکرد ضدالتهابی و هم عملکرد پیش‌التهابی دارد [۹،۸]. فعالیت-های ضدتوموری IL-27 به طور عمده با واسطه گری سلول T CD8 $^{+}$ انجام می‌شود [۱۰]. این سایتوکاین می‌تواند سبب افزایش تولید سلول‌های T شود و با همکاری IL-12 بیان فاکتور RONویسی T-bet [۱۱] و همچنین تولید سایتوکاین‌هایی چون IFN- γ را در سلول‌های CD8 $^{+}$ ، CD4 $^{+}$ T و سلول‌های NK راه-اندازی می‌کند [۱۲]. به علاوه، موجب تولید IL-10 می‌شود و از طرف دیگر توسط سلول NK CD4 $^{+}$ T و سلول IL-17 تولید NK را محدود می‌کنند [۱۳]. مطالعات اخیر نشان داده‌اند که IL-27 در تولید و توسعه پاسخ‌های سلول Th1 و همچنین راه‌اندازی-

بدنظر می‌رسد ارتباطی میان پلی‌مورفیسم‌های تکنوکلتوتیدی در ژن IL-27 و مزمن شدن هپاتیت B در جمعیت مطالعه شده وجود نداشته باشد. این نتایج ممکن است تحت تاثیر محدودیت‌های مطالعه شامل تعداد به نسبت کم جمعیت مطالعه باشد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی از جمعیت بزرگتری استفاده گردد. همچنین، زمینه ژنتیکی متنوع نیز می‌تواند دلیلی برای گوناگون بودن نتایج باشد، و نیز پلی‌مورفیسم‌های تکنوکلتوتیدی دیگری از این ژن را می‌توان مورد بررسی قرار داد و درنهایت می‌توان پیشنهاد داد، عملکرد سایر ژن‌هایی که در ناحیه فرادست و فروdest این ژن قرار گرفته‌اند، مورد بررسی قرار گیرند.

تشکر و قدردانی

این طرح تحقیقاتی در چهار جوب پایان‌نامه دانشجویی در مقطع کارشناسی ارشد با کمک و پشتیبانی مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انجام شده است. از کارکنان محترم مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد، بهویژه از خانم‌ها فرحتناز جباریان و مهسا خوان یغما و آقای یاسین حاتمی به خاطر همکاری صمیمانه در اجرای این طرح تشکر و قدردانی می‌شود.

References:

- [1] Gerber MA, Hadziyannis S, Vissoulis C, Schaffner F, Paronetto F, Popper H. Electron microscopy and immune electron microscopy of cytoplasmic hepatitis B antigen in hepatocytes. *Am J Pathol* 1974; 75(3): 489–502.
- [2] Fattovich G. Natural history and prognosis of hepatitis B. *Semin Liver Dis* 2003; 23(1): 47–58.
- [3] Hadziyannis SJ, Papatheodoridis GV. Hepatitis B antigen negative chronic hepatitis B natural history and treatment. *Semin Liver Dis* 2006; 26(2): 130–41.
- [4] Wang S, Zhu C, Zhang R, Liu L, WU J. Association of interleukin 27 expression and p28 gene polymorphism with chronic hepatitis B virus infection. *J Toxicol Environ Health Sci* 2009; 1(2): 028–33.
- [5] Pflanz S, Timans JC, Cheung J, Rosales R, Kanzler H, Gilbert J, et al. IL-27, a heterodimeric cytokine composed of EBI3 and p28 protein, induces proliferation of naive CD4(+) T cells. *Immunity* 2002; 16(6): 779–90.
- [6] Trinchieri G, Pflanz S, Kastelein RA. The IL-12 family of heterodimeric cytokines: new players in the regulation of T cell responses. *Immunity* 2003; 19(5): 641–4.
- [7] Stumhofer JS, Hunter CA. Advances in understanding the anti-inflammatory properties of IL-27. *Immunol Lett* 2008; 117(2): 123–30.
- [8] Pflanz S, Timans JC, Cheung J, Rosales R, Kanzler H, Gilbert J, et al. IL-27, a heterodimeric cytokine composed of EBI3 and p28 protein, induces proliferation of naive CD4(+) T cells. *Immunity* 2002; 16(6): 779–90.
- [9] Awasthi A, Carrier Y, Peron JP, Bettelli E, Kamanaka M, Flavell RA, et al. A dominant function for interleukin 27 in generating interleukin 10-producing anti-inflammatory T cells. *Nat Immunol* 2007; 8(12): 1380–9.
- [10] Chiyo M, Shimozato O, Yu L, Kawamura K, Iizasa T, Fujisawa T, et al. Expression of IL-27 in murine carcinoma cells produces antitumor effects and induces protective immunity in inoculated host animals. *Int J Cancer* 2005; 115(3): 437–42.
- [11] Mayer KD, Mohrs K, Reiley W, Wittmer S, Kohlmeier JE, Pearl JE, et al. Cutting edge: T-bet and IL-27R are critical for in vivo IFN-gamma production by CD8 T cells during infection. *J Immunol* 2008; 180(2): 693–7.
- [12] Hibbert L, Pflanz S, De Waal Malefyt R, Kastelein RA. IL-27 and IFN alpha signal via Stat1 and Stat3 and induce T-Bet and IL-12Rbeta2 in naive T cells. *J Interferon Cytokine Res* 2003; 23(9): 513–22.
- [13] Yoshida H, Nakaya M, Miyazaki Y. Interleukin 27: a double-edged sword for offense

داری وجود نداشته است [۲۱]. این مطالعه به منظور بررسی پلی‌مورفیسم تکنوکلتوتیدی rs153109- ژن IL-27 بر مزمن شدن عفونت هپاتیت B طراحی شده است. در مطالعه اخیری که در کشور مصر [۲۲] انجام گرفت نیز ارتباط معنی‌داری بین فراوانی فرکانس ژنتیک ژن IL-27 در دو گروه بیمار مزمن به هپاتیت B و گروه کنترل مشاهده نگردید. در مطالعات دیگر ارتباط قابل توجهی بین پلی‌مورفیسم 964A/G- ژن IL و بیماری کرون [۲۳]، استعداد بیماری انسداد ریوی مزمن [۲۴] و همچنین فرکانس ژنتیک ژن IL در بیماران التهابی روده نشان داده شده است [۲۵]. در مطالعات اخیر، نقش پلی‌مورفیسم IL-27 در بیماران مبتلا بیماری‌های مختلف در جمعیت‌های شرقی آسیایی نیز مزور گردیده و مشخص شده است که می‌توان آن را یک خطر برای سلطان تخمدان و بیماری کرون، کولیت اولسراتیو و لوبوس اریتماتوز سیستمیک در نظر گرفت [۲۶].

نتیجه گیری

در این مطالعه هیچ‌گونه اختلاف آماری معنی‌داری در فراوانی ژنتیک ژن IL-27 در پلی‌مورفیسم rs153109 میان گروه بیماران دچار عفونت مزمن هپاتیت B و گروه کنترل مشاهده نگردید. در نتیجه

- and defense. *J Leukocyte Biol* 2009; 86(6): 1295-303.
- [14] Hunter CA. New IL-12-family members: IL-23 and IL-27, cytokines with divergent functions. *Nat Rev Immunol* 2005; 5(7): 521-31.
- [15] Lucas S, Ghilardi N, Li J, de Sauvage FJ. IL-27 regulates IL-12 responsiveness of naive CD4 T cells through Stat1-dependent and -independent mechanisms. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2003; 100(25): 15047-52.
- [16] Peng Q, Qin X, He Y, Chen Z, Deng Y, Li T, et al. Association of IL27 gene polymorphisms and HBV-related hepatocellular carcinoma risk in a Chinese population. *Infect Genet Evol* 2013; 16: 1-4.
- [17] Chong WP, To YF, Ip WK, Yuen MF, Poon TP, Wong WH, et al. Mannose-binding lectin in chronic hepatitis B virus infection. *Hepatology* 2005; 42(5): 1037-45.
- [18] Basturk B, Karasu Z, Kilic M, Ulukaya S, Boyacioglu S, Oral B. Association of TNF-alpha -308 polymorphism with the outcome of hepatitis B virus infection in Turkey. *Infect Genet Evol* 2008; 8(1): 20-5.
- [19] Naghoosi H, Mohebbi SR, Tahaei SME, Azimzadeh P, Romani S, Almasi S, et al. Evaluating the relationship between single-nucleotide polymorphism in the TNF-gene promoter and susceptibility to chronic hepatitis B infection in patients referring to Taleghani hospital in Tehran. *Feyz* 2013; 16(6): 522-8. [in Persian]
- [20] Hong MH, Chu YC, Wu YC, Tsai KN, Hu CP, Jeng KS, et al. Transforming growth Factor-beta1 suppresses hepatitis B virus replication by the reduction of hepatocyte nuclear factor-4alpha expression. *PLoS One* 2012; 7(1): e30360.
- [21] Hosseini A, Hosseini SM, Azimzadeh P, Mohebbi SR, Khanyaghma M, Sharifian A, et al. The Assosiation of Promoter Polymorphism of TGF- β 1 (-509C>T) with Chronic Hepatitis B in Iraninan Patients Referred to Taleghani Hospital, Tehran. *J Kerman Univ Med Sci* 2013; 20(3): 223-31. [in Persian]
- [22] Ali YB, El-Masry SA, El-Akhras BA, El-Shenawy SZ, El-Sayed IH. Association of Interleukin 27 gene polymorphism and risk of Hepatitis B viral infection in Egyptian population. *Egyptian J Med Human Genetics* 2014; 15(1): 53-9.
- [23] Van de Veerdonk FL, Plantinga TS, Hoischen A, Smeekens SP, Joosten LA, Gilissen C, et al. STAT1 mutations in autosomal dominant chronic mucocutaneous candidiasis. *N Engl J Med* 2011; 365(1): 54-61.
- [24] Huang N, Liu L, Wang XZ, Liu D, Yin SY, Yang XD. Association of interleukin (IL)-12 and IL-27 gene polymorphisms with chronic obstructive pulmonary disease in a Chinese population. *DNA Cell Biol* 2008; 27(9): 527-31.
- [25] Li CS, Zhang Q, Lee KJ, Cho SW, Lee KM, Hahn KB, et al. Interleukin-27 polymorphisms are associated with inflammatory bowel diseases in a Korean population. *J Gastroenterol Hepatol* 2009; 24(10): 1692-16.
- [26] Zhang YF, Zhao AD. Common Polymorphisms in IL-27 Genes May Contribute to Risk of Various Human Diseases in Asian Populations: A Meta-Analysis. *Med Sci Monit* 2016; 7(22):766-75.